

VE beleidsplan 2026

Inleiding

In dit beleidsplan staat beschreven hoe Voorschoolse educatie (VE) in de praktijk wordt aangeboden binnen Kinderopvang Simba en peuteropvang de Kabouters. We spreken hier over VE waarbij het binnen de opvang gaat om voorschoolse educatie. Het gaat hierbij om het aanbieden van een VVE programma en overige ontwikkelingsgerichte activiteiten. Dit beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig aangepast. Bij de evaluatie en mogelijke aanpassing van het beleidsplan wordt meegenomen: (mogelijk) nieuwe kwaliteitseisen, afspraken vanuit het gemeentelijk overleg onderwijsachterstandenbeleid, de dagelijkse praktijk en de stand van zaken binnen het opleidingsplan.

Wat is VE?

Voorschoolse educatie (VE) richt zich voornamelijk op peuters vanaf 2 jaar met een taalachterstand of Nederlands als tweede taal. Kinderen met een VVE verklaring binnen de opvang hebben net dat stukje extra begeleiding nodig om een eventuele ontwikkelingsachterstand bij te werken voordat ze naar de basisschool gaan. Dit kan zijn door het stimuleren van het spreken van de Nederlandse taal, het vergroten van de woordenschat of het stimuleren van de taal- en spraakontwikkeling in het algemeen. Ook kunnen we extra ondersteuning bieden op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling. Een goede basis zorgt er voor dat het kind straks goed mee kan komen op de basisschool.

De voorschoolse educatie wordt binnen de kinderopvang aangeboden met behulp van een VVE programma; binnen Simba en de Kabouters werken we met 'Uk en Puk'. Bij dit educatieve programma wordt de algehele ontwikkeling van het jonge kind gestimuleerd. Het VVE programma biedt een gestructureerde en didactische aanpak om de ontwikkelingsstimulering in de praktijk zo effectief mogelijk aan te bieden.

Binnen onze opvang locaties wordt er organisatiebreed gewerkt met het VVE programma Uk & Puk. De volgende groepen zijn VE groep:

Locatie Zilvermeeuw	Simba DO - dreumes- en 3plus groep
Locatie Blinkerd	Simba DO - peutergroep
Locatie Veiling	Simba DO - peutergroep
Locatie Zeester	Peuteropvang de Kabouters – de Zeeleeuwen
Locatie Nieuwe Weg	Peuteropvang de Kabouters - Hummeloord

De volgende ontwikkelingsgebieden krijgen aandacht binnen de voorschoolse educatie:

- Taalontwikkeling: hierbij gaat het bijvoorbeeld om het vergroten van de woordenschat.
- Beginnende rekenvaardigheid: het leren tellen, leren meten en de oriëntatie in ruimte en tijd.
- Motorische ontwikkeling: er is aandacht voor het ontwikkelen van grove en fijne motoriek.
- Sociaal-emotionele ontwikkeling: het stimuleren van zelfstandigheid, zelfvertrouwen en het samen spelen en werken.

Voor wie is VE?

Binnen de Gemeente Westland komen kinderen vanaf 18 maanden in aanmerking voor een VVE verklaring wanneer zij voldoen aan één van onderstaande criteria:

1. taalontwikkelingsachterstand;
2. thuistaal geen Nederlands;
3. (taal) ontwikkelingsarme thuissituatie (bijvoorbeeld: ouders zonder baan, weinig interesse in het kind of geen middelen om in het kind te kunnen investeren zoals sport.);
4. sociaal-emotionele omstandigheden (omgaan met gevoelens) en Medische problematiek (bijvoorbeeld: slecht gehoor) met risico op taalontwikkelingsachterstand;

Hoe krijgt een kind een VVE verklaring?

- Rechtstreeks vanuit JGZ (consultatiebureau) omdat het voldoet aan één van de 4 criteria.
- Vanuit het JGZ nadat ouders hiernaar doorverwezen zijn door de onze opvang omdat wij denken dat aan één van de 4 criteria wordt voldaan.

Wanneer er doelgroepkinderen met een VE verklaring op de groep zitten dan wordt er gekeken waar de ontwikkelbehoefte van deze kinderen ligt. De pedagogisch professionals bieden bij deze kinderen de standaard activiteiten aan waarin extra gelet wordt op de ontwikkelbehoefte. Ook kan het zijn dat er extra activiteiten aan worden geboden waarbij het specifieke ontwikkeldoel centraal staat. Dit kan bijvoorbeeld zijn op het gebied van taal of sociaal-emotionele ontwikkeling.

Gericht op de totale ontwikkeling

Voorschoolse educatie is niet alleen gericht op ontwikkelingsachterstanden, maar op de totale ontwikkeling van kinderen ter voorbereiding op de basisschool. De SLO-doelen (Stichting Leerplan Ontwikkeling) van het basisonderwijs zijn in de activiteiten verwerkt.

Binnen Simba en de Kabouters wordt het VVE-programma aangeboden aan alle kinderen van 2-4 jaar. Aan doelgroepkinderen (kinderen met opvallend gedrag/ontwikkeling of een VVE indicatie) wordt extra begeleiding gegeven om de ontwikkeling te stimuleren. We kiezen er bewust voor om de activiteiten aan te bieden in een mix van doelgroepkinderen en niet-doelgroepkinderen. De (extra) aandacht op het gebied van taal- en sociale ontwikkeling is goed voor alle kinderen en gebleken is dat kinderen in een 'mix-groep' veel van elkaar kunnen leren.

Het VE-beleid van Simba bestaat uit:

- het aanbieden van een VVE-programma door gekwalificeerd personeel;
- het aanbieden van activiteiten binnen de kinderopvang gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek, en de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- een aanbod van 16 uur VE per week aan voor doelgroepkinderen;
- samenwerking met de JGZ;
- samenwerking met het basisonderwijs;
- het stimuleren van een doorgaande leerlijn door middel van een papieren of een persoonlijke overdracht bij het overgaan naar de basisschool;
- indien nodig inschakelen van externe expertise; integrale vroeghulp, Sociaal kernteam, Sterk op school
- opleiden en bijscholen van personeel
- vergroten van ouderbetrokkenheid (bij het VVE programma);
- het doorverwijzen/stimuleren van ouders van doelgroepkinderen naar taalonderwijs;

Geen VE groep maar wel het aanbod VE

Binnen kinderopvang Simba is er op iedere locatie minimaal één VE groep. Op deze groepen kunnen kinderen geplaatst worden welke een ontwikkelbehoefte of VE verklaring hebben. Er zijn binnen de organisatie ook een aantal groepen waar wel kinderen van 2 jaar en ouder zitten maar waarvan de groep geen VE groep is, denkend aan de 0 tot 4 groepen. Vanuit Simba is daarbij de keuze gemaakt om op deze groepen, 46 weken per jaar, wél het VE aanbod aan te bieden.

Op de 2-4 groepen zonder VE label bieden we de basis van het VE aanbod aan. Vanuit deze basis wordt er gewerkt aan de hand van de 10 thema's van Uk & Puk. Op de groepen is het thema zichtbaar aan de hand van de woordkaarten, een themahoek en het aanbieden van activiteiten uit de themakatern. De uitgevoerde activiteiten worden geregistreerd in de registratie van de groep.

De pop Puk is een echt maatje voor de kinderen en dagelijks maken zij samen met hem kennis met de overstap naar de basisschool aan de hand van een kringmoment en het gebruik van dagritmekaarten. Tijdens het kringmoment worden de dagen van de week besproken en wordt er gekeken wat voor weer het die dag is.

De groep is uitdagend ingericht met voldoende verschillende hoeken waarin kinderen zelfstandig maar ook samen tot spel komen. Daarbij staat het grijpen en creëren van kansen de gehele dag centraal. Een kindje van 1 wat opmerkt dat hij handjes en voetjes heeft biedt een mooie kans, welke door de pedagogisch professional gepakt kan worden, om de woordenschat van het kind te vergroten en er een gesprekje over aan te gaan.

Naast de activiteiten vanuit het VE programma Uk & Puk wordt de brede ontwikkeling gestimuleerd aan de hand van de activiteiten welke beschreven staan verderop in 'Overzicht ontwikkelingsgerichte activiteiten per leeftijd'.

Kansen creëren en kansen grijpen

VE is binnen de opvang een continue proces. Het grootste gedeelte van de dag wordt er ontwikkeling stimulerend gewerkt. Er zijn vaste momenten in de dag waarop er VE activiteiten worden aangeboden. Dit zijn momenten tijdens het kringmoment, aan tafel en/of in de kring wordt er dagelijks voorgelezen (het themaboek van Uk & Puk komt dagelijks aanbod) en zowel 's ochtends als 's middags is er een activiteitenmoment.

Kansen creëren en kansen grijpen

Naast deze standaard activiteiten zijn de pedagogisch professionals getraind om gedurende de dag kansrijke momenten te creëren en te grijpen. Dit houdt in dat er kansen worden gecreëerd om de ontwikkeling te stimuleren maar ook worden er kansen gegrepen waar een kind zelf mee komt. Een voorbeeld bij het creëren en grijpen van kansen kan een activiteit zijn waarbij kinderen ervaren wat warm en koud is aan de hand van ijsblokjes en warme kleding (kans creëren). Deze kans wordt door de pedagogisch professional bewust aangeboden. Kansen grijpen gebeurt binnen onze opvang oneindig veel in een dag. Een voorbeeld kan zijn wanneer een kind buiten ziet dat het sneeuwt. De pedagogisch professional speelt hier op in door met het kind naar buiten te kijken. Misschien zien de andere kinderen het ook? Vanuit deze beleving wordt er gesproken over het weer, er worden ervaringen gedeeld en er worden woorden benoemd die hierbij aansluiten. Ook kan het zijn dat de pedagogisch professional vervolgens een activiteit aanbiedt welke hierbij aansluit (kansen creëren).

Binnen de dagopvang zijn er veel verzorgingsmomenten (verschonen, tafelmoment en aankleden). Ook deze momenten worden bewust gebruikt als kansrijke momenten. Tijdens deze momenten worden de kinderen gestimuleerd in hun ontwikkeling door vragen stellen en gesprekjes die gevoerd worden. Op deze momenten wordt er ingespeeld op wat er bij het kind speelt. Is het thema bijvoorbeeld 'Wat heb jij aan vandaag?' dan kijkt de pedagogisch

professional of zij hier tijdens een verzorgingsmoment op in kan spelen. Heeft het kind bijvoorbeeld een nieuwe broek aan? En wat voor kledingstukken zien we op dat moment nog meer? Of welke kleur is zijn shirt vandaag?

Samenvattend is ons VE aanbod een continue proces met vaste VE momenten welke dagelijks terugkeren en momenten waarin de ontwikkeling gestimuleerd wordt tijdens het gehele dagritme.

In grote of kleine groep of 1 op 1

Het aanbieden van voorschoolse educatie gebeurt binnen Kinderopvang Simba en peuteropvang de Kabouters (op groepen met kinderen vanaf 2 jaar) op verschillende manieren:

- aan de hele groep door het aanbod van activiteiten die aansluiten bij de gehele ontwikkeling;
- in kleine groepen activiteiten gericht op een bepaald ontwikkelingsgebied. Dit kunnen activiteiten zijn als een spel, het voorlezen van boekjes of een activiteit gericht op fijne of grove motoriek of de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- 1 op 1 activiteiten, met name voor doelgroepkinderen. Tijdens deze activiteit wordt aandacht geschonken aan het ontwikkelingsgebied dat extra zorg nodig heeft.

Bij het aanbieden van bovenstaande activiteiten wordt door de pedagogisch professional gekeken hoe de groepssamenstelling in elkaar zit. Zo worden VVE kinderen en kinderen waarbij de ontwikkeling goed verloopt gemixt in een groep. Op deze manier stimuleren we de zone van de naaste ontwikkeling. Hierbij kijken we eerst wat een kind zelfstandig kan, dit noemen we de actuele ontwikkeling. Waar een kind hulp bij nodig heeft is de naaste ontwikkeling en het gebied ertussen is de zone van de naaste ontwikkeling. We bieden activiteiten aan wat een kind nog niet zelfstandig kan maar wel wanneer een pedagogisch professional er ondersteuning bij geeft.

Kindbespreking

Tijdens de groepsbesprekingen met de teamleider worden de opvallende kinderen besproken. Met elkaar wordt er gekeken wat het betreffende kind nodig heeft om in ontwikkeling te komen of wat de hulpvraag is. De teamleider kijkt samen met de pedagogisch professional of de inzet van de pedagogisch coach wenselijk is of dat het kind besproken wordt met de VE coach zodat zij de casus mee kan nemen naar het Jonge kind overleg.

De pedagogisch coach

De pedagogisch coach begeleidt en coacht de pedagogisch professionals op de groep bij het werken met kinderen. Het doel is om het pedagogisch klimaat te verbeteren. De coach observeert het pedagogisch handelen dit doet zij aan de hand van coaching on the job, beeld coaching, ze organiseert adviesgesprekken en ondersteunt bij oudergesprekken.

De VE coach

Een VE-coach begeleidt en ondersteunt pedagogisch professionals die werken op VE-groepen om de kwaliteit van het VE-aanbod te verbeteren. De focus ligt op doelgericht werken aan de ontwikkeling van kinderen met (risico op) een onderwijsachterstand.

De VE coach ondersteunt de pedagogisch professionals met behulp van mentorgesprekken, observaties, adviezen, groepsconsultaties, het gebruik van pedagogisch educatief beeld coaching etc. Ook kijkt zij mee bij de inrichting van de ruimte en ondersteunt tijdens oudergesprekken.

Mentorgesprekken

Tijdens de mentorgesprekken bespreekt de VE coach zes-wekelijks de ontwikkeling van de doelgroepkinderen. Samen met de pedagogisch professional wordt er gekeken wat het kind nodig heeft op de groep om in ontwikkeling te komen en welke acties er nodig zijn.

Jonge kind overleg

Vier tot zes keer per jaar vindt er een overleg plaats, genaamd Jonge kind overleg, waarin de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau, een zorgregisseur van Sociaal kernteam en de VE coaches aansluiten. Tijdens het overleg worden, met toestemming, van de ouders, doelgroepkinderen besproken. Er kan gekeken worden of het kind in aanmerking komt voor een VVE verklaring of dat er redenen zijn om te kijken of het kind kan uit stromen naar een passende opvang zoals de Peuteropvang op maat (POM-groep), dit wordt besproken tijdens het Jonge kind overleg.

Ontwikkelingsstimulering vanuit Uk & Puk

Vanuit het VE programma Uk & Puk wordt er gewerkt vanuit 7 ontwikkelingsgebieden:

- Spraak- en taalontwikkeling
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- (Fijne)Motorische- en zintuiglijke ontwikkeling
- Rekenontwikkeling
- Kunstzinnige oriëntatie
- Oriëntatie op jezelf en de wereld
- Digitale geletterdheid

Spraak- en taalontwikkeling

Om de spraak- en taalontwikkeling te stimuleren vanuit Uk & Puk wordt er gewerkt aan de volgende aspecten:

- Taalinhoud – het leren van nieuwe woorden in een betekenisvolle context. Vanuit het programma werken we met de woordenlijsten en woordkaarten. Als eerst worden de woorden geselecteerd, vervolgens verduidelijkt, er wordt meerdere malen mee geoefend en gecontroleerd of de kinderen de woorden beheersen.
- Communicatie – de pedagogisch medewerkster verwoordt wat de kinderen doen en ervaren. Daarbij stimuleren zij de interactie door open en prikkelende vragen te stellen. De activiteiten van Puk zijn zodanig opgezet dat er veel gelegenheid is tot interactie en communicatie.
- Taalvorm – door een rijk taalaanbod, het voorlezen van boekjes en het zingen van liedjes leren kinderen de regels van de taal.
- Taalruimte – door kinderen te tijd te geven om te reageren, kan de pedagogisch professional hem stimuleren eenvoudige problemen zelf op te lossen. Door hen ruimte te geven om na te denken. Door even af te wachten wordt aan het kind de gelegenheid gegeven om zelf over iets na te denken voor het een antwoord geeft.
- Voorlezen – binnen ieder thema staat een voorleesverhaal centraal. Daarnaast worden er iedere dag boekjes voorgelezen en is er de mogelijkheid voor de kinderen om zelfstandig boekjes te lezen.

Sociaal- emotionele ontwikkeling

Kinderen leren omgaan met zichzelf en de ander. Hierbij leren ze wat hun eigen en andermans gevoelens zijn. Er wordt hierbij gewerkt vanuit een gevoel van veiligheid. Vanuit hier kan het kind rekenen op de steun van de pedagogisch professional en zich verder ontwikkelen. Dit gebeurt door activiteiten in een kleine en grote groep uit te voeren.

(Fijne)Motorische ontwikkeling

- Sensomotorische ontwikkeling – hierbij wordt de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek gestimuleerd. Door te doen en tegelijkertijd waar te nemen leert een kind de wereld om zich heen kennen.
- Grote motoriek – de grote spiergroep wordt gestimuleerd door kinderen voldoende bewegingsvrijheid te geven. Groot motorisch spel komt dagelijks binnen het dagritme aan bod.
- Fijne motoriek – de fijne motoriek wordt gestimuleerd door verschillende activiteiten, denkend aan bijvoorbeeld knippen, tekenen en verven. We stimuleren hiermee de ontwikkeling van de arm-handfunctie.
- Lichaamsbesef – er worden vanuit het VVE programma regelmatig activiteiten uitgevoerd waarbij het eigen lichaam centraal staat. Bijvoorbeeld het benoemen van de lichaamsdelen of elkaar nadoen.

Rekenprikkel

- Meten – spelenderwijs maken kinderen kennis met het begrip ‘meten’. Zo kijken ze bijvoorbeeld of een reus op een kabouterstoel past en of een dik boek in een kleine tas past. Hierbij worden verschillende eigenschappen benoemd zoals groot en klein, zwaar en licht en koud en warm.
- Ruimtelijke oriëntatie – in meerdere activiteiten wordt gewerkt aan ruimtelijke oriëntatie. Het begint bij lichaamsbesef, vervolgens wordt de groepsruimte verkend en worden er verstop spelletjes gedaan. Zo praten de kinderen ook met elkaar over waar bepaalde spullen staan of waar ze terecht komen.
- Ontluikende gecijferdheid – de kinderen maken kennis met de telrij en het tellen. De nadruk ligt hierbij op het kennis maken met. Het werkelijke tellen wordt pas in de kleuterperiode geleerd.

Kunstzinnige oriëntatie

Door middel van activiteiten vanuit Uk & Puk maken jonge kinderen spelenderwijs kennis met muziek, dans, drama en beeldende vorming. Kinderen worden gestimuleerd om zich creatief te uiten, materialen te ontdekken en hun fantasie te gebruiken. Het gaat vooral om plezier, experimenteren en expressie, niet om het eindresultaat.

Oriëntatie op jezelf en de wereld

Dit doel richt zich op het ontdekken van wie je bent, hoe je met anderen omgaat en hoe de wereld om je heen werkt. In Uk & Puk gebeurt dit via thema's die aansluiten bij de belevingswereld van het kind, zoals familie, seizoenen, beroepen en emoties. Kinderen leren sociale vaardigheden, ontwikkelen zelfvertrouwen en krijgen inzicht in dagelijkse routines en hun omgeving.

Digitale geletterdheid

Digitale geletterdheid binnen Uk & Puk betekent dat kinderen op een verantwoorde en speelse manier kennismaken met digitale middelen. Digitale middelen worden alleen ingezet wanneer zij een duidelijke meerwaarde hebben voor het thema of de ontwikkeling van het kind. Denk aan iets opzoeken op de tablet of een digitaal prentenboek. De nadruk ligt op ontdekken, samenwerken en mediawijs gedrag, passend bij de leeftijd van jonge kinderen.

Overzicht ontwikkelingsgerichte activiteiten

2-4 jaar	
Taalontwikkeling (1)	Rekenen (beginnende gecijferdheid) (2)
• (interactief) voorlezen • liedjes zingen passend bij de dagrituelen ('smakelijk eten', 'opruimen', 'welke dag is het vandaag?', 'Goedemorgen ... , leuk je weer te zien'). • 's ochtends in de 'kring' • afsluitmoment (bijvoorbeeld Puk naar bed) • 's middags activiteit als "Uk en Puk" of spelletjes in de kring • interactie tussen kind en pm'er • 'benoemen wat je ziet en zeggen wat je doet'. Op de groepen wordt er met het VVE programma Uk en Puk gewerkt. Tijdens een thema werken we met woordkaarten om de woordenschat te vergroten.	• een start maken met het aanbieden van leren tellen • kinderen bewust maken van het feit dat ze bijvoorbeeld twee schoenen hebben, twee handen enz. • schoenen pakken (twee) • bij het brood kiezen tussen grote en kleine stukjes • tellen in de kring • tijdens activiteiten worden de aspecten, groot, klein, tellen, vormen en kleuren regelmatig behandeld • de kinderen worden in contact gebracht met de basis van tijd. Zo wordt er vaak verteld: "We gaan nog 5 minuten spelen". • bewegend leren. Dans en beweging in combinatie met begrippen (groot, klein, de kleuren, tellen etc.)
(Sens) Motorische ontwikkeling (3)	Sociaal- emotionele ontwikkeling (4)
• buiten spelen • creatieve activiteiten • beweegkriebels • dansen en bewegen op muziek • zelf de eerste boterham smeren • belevingsbakken/ belevingsactiviteiten	• interactie tussen kinderen stimuleren • het leren samen spelen "samen delen samen spelen" • vrij spel binnen • buiten spelen • activiteiten in kleine groepjes. • Aan tafel eten met de hele groep. • Emoties leren ontdekken en herkennen.
Kunstzinnige oriëntatie (5)	Oriëntatie op jezelf en de wereld (6)
• Verven met kwasten, sponzen of handen rondom een thema (bijv. seizoenen of gevoelens). • Knutselen met verschillende materialen zoals papier, klei, kosteloos materiaal. • Samen een groot groepskunstwerk maken van kosteloos materiaal.	• Gesprekken in de kring over emoties, familie of dagelijkse gebeurtenissen. • Samen ontdekken tijdens een wandeling: kijken naar verkeer, natuur of gebouwen. Themahoek inrichten (bijv. bouwplaats, boerderij, ziekenhuis).
Digitale geletterdheid (7)	
• Samen met de PP'er een digitaal prentenboek lezen. • Een plaatje of kort filmpje opzoeken ter introductie op een activiteit.	

Bij het aanbieden van de activiteiten letten we op het volgende:

- De activiteiten worden bij voorkeur in kleine groepjes gedaan.
- We bevorderen zoveel mogelijk de interactie tussen de kinderen.
- We benoemen wat we doen en zeggen wat we zien.
- We gebruiken niet te (veel) eenvoudige woorden en zinsconstructies.
- We 'lokken' mondeling taalgebruik uit: stellen uitdagende, open vragen. We geven kinderen voldoende tijd om te reageren.
- We observeren de kinderen, zodat we weten wat hun ontwikkelingsniveau is.
- We zorgen dagelijks voor een gepland activiteitenaanbod, met uitdagende activiteiten die zijn afgestemd op het niveau van de groep.
- We benutten spontane situaties en routines voor activiteiten die de ontwikkeling stimuleren.
- We letten op het efficiënt laten verlopen van de 'overgangen' op een dag. Hierbij maken we gebruik van het inzetten van liedjes.

Inrichting ruimte en materialen

Simba en de Kabouters staan voor huiselijke opvang. Zoveel mogelijk proberen we een 'thuisgevoel' te creëren door speelhoekjes te maken zoals een poppenhoek, bouwhoek en leeshoek. Op die manier kunnen de kinderen zelf kiezen waar ze mee willen spelen en kan het kind zich terug trekken in een hoekje.

Kinderen hebben hun eigen interesses en wij bieden de mogelijkheid om tijdens vrij spel zelf het spelmateriaal te kiezen wat ze het leukste vinden. De groepsruimten richten we uitnodigend in, zodat de kinderen zich aangetrokken voelen om met het speelgoed te spelen. We richten de poppenhoek bijvoorbeeld zo in, dat de kinderen direct 'aan tafel' kunnen.

Op de groepen is voldoende (spel)materiaal aanwezig voor het aanbieden van VE. Zo is er op iedere groep een Puk pop aanwezig met bijpassende kledingstukken, spellen gericht op de leeftijd van de groep en de materialen die horen bij het VVE programma Uk & Puk. Dit zijn de knieboeken, het activiteitenboek en de kijkboeken. Ook richten we waar mogelijk een themahoek in gericht op het thema dat centraal staat.

Met de pop Puk ontwikkelen de kinderen zich op een speelse manier. Puk is het speelkameraadje van de kinderen op de groep. Hij maakt altijd wel iets mee wat de kinderen zullen herkennen. Hij heeft bijvoorbeeld nieuwe schoenen of is verkouden. Puk biedt troost en is een vriendje bij wie kinderen zich veilig voelen. Kinderen kunnen zich identificeren met Puk, aan hem durven ze fantasieën, ideeën, gedachten en gevoelens te vertellen. Via Puk kunnen de pedagogisch professionals de kinderen betrekken bij een activiteit en kunnen ze op een veilige en speelse manier interactie met de kinderen uitlokken. Puk heeft dan ook in de meeste activiteiten, die in een grote en kleine groep worden aangeboden, een actieve rol.

Samenwerking gemeente Westland

Gemeenten hebben een regierol bij het verzorgen van een goed voorschools aanbod voor alle jonge kinderen met een (taal)achterstand. Om dit aanbod te realiseren en om al deze kinderen te bereiken, maakt de gemeente afspraken met kinder- en peuteropvang. De gemeente Westland verleent subsidie voor de uitvoering van VE beleid. Naast een verlaagd tarief voor kinderen met een VVE verklaring (3^e en 4^e dagdeel gratis) is er subsidie beschikbaar voor VVE materialen, inzet van personeel, ouderparticipatie en het volgen van bepaalde trainingen.

Aangetoond is dat VVE programma's het meest effectief zijn als kinderen minimaal 3, en bij voorkeur 4 dagdelen door het programma bereikt worden. Voor voorschoolse educatie geldt de (landelijke) regel dat kinderen tussen de 2,5 en 4 jaar minimaal 960 uur (16 uur per week) moeten kunnen afnemen.

Ons VE aanbod is als volgt:

Peuteropvang groepen*: 40 weken per jaar, VE aanbod 4 uur per dag.

Hele dagopvang groepen: 46 weken per jaar, VE aanbod 5 uur dag (VE aanbod van 9-12 uur en 15-17 uur, geen VE aanbod in de zomervakantie) (zie ook bijlage I)).

* Peuteropvang Blinkerd is een combinatiegroep waarin van maandag tot en met vrijdagochtend peuteropvang wordt geboden en op dinsdag en donderdag de gehele dag dagopvang. Deze groep volgt het VE-aanbod van de dagopvang en biedt 46 weken VE.

De meeste van onze dagopvang groepen bieden 5 dagen in de week VE aan. Alleen de 3+ groep Zilvermeeuwstraat is een uitzondering. Zij zijn geopend op maandag, dinsdag en donderdag. De kinderen uit deze groep kunnen op de woensdag en vrijdag geplaatst worden bij de peutergroep, welke op deze dagen een combinatiegroep is van 3+ kinderen en peuters. Op beide groepen wordt onderstaand VE aanbod geboden.

Op twee delen van de dag (tussen 9-12 uur en tussen 15 en 17 uur) bieden onze pedagogisch professionals een aanbod voorschoolse educatie. In de ochtend starten zij met een gezamenlijk kringmoment waarin de namen van de kinderen en de dagen van de week worden besproken. Ook kijken ze naar het weer buiten, tellen tot 10 en voeren vaak een groeps- of motorische activiteit uit, zingen liedjes of lezen een boek. De rest van de ochtend bestaat uit vrij spel (zowel binnen als buiten) waarbij de pedagogisch professional aansluit en het spel verrijkt. Ook worden er VE activiteiten aangeboden, aan de hand van het VVE programma Uk & Puk, gericht op de gehele ontwikkeling. Dit gebeurt bij voorkeur in een kleine groep of individueel. Hierbij wordt rekening gehouden met het niveau van het kind, de samenstelling van de groep en de ontwikkelbehoefte. Ook in de namiddag is er ruimte voor educatieve activiteiten en vrij spel zowel binnen als buiten. Tijdens alle VE uren wordt er gebruik gemaakt van kansrijke momenten creëren en grijpen, zoals eerder vermeld.

Toeleiding naar de peuteropvang

De medewerking vanuit JGZ is van groot belang voor de toeleiding van peuters naar de peuteropvang. In het Westland hebben JGZ en peuteropvang nauw contact. JGZ registreert of een kind gebruik maakt van peuter- of dagopvang. In het geval van zorg om de ontwikkeling van kinderen adviseren zij dringend om de peuter- of dagopvang te bezoeken.

Doorgaande lijn

Het observeren van kinderen is een continue proces. Als er iets opvalt aan een kind wordt dit besproken met de collega's op de groep. Daarnaast staat het onderwerp 'opvallendheden bij kinderen' ook op de agenda van de groepsbesprekingen. Eventuele bijzonderheden bespreken we met ouders.

Binnen Simba en de Kabouters wordt de digitale observatiemethode 'Zo doe ik, Zo beweeg ik, Zo praat ik, Zo reken ik' gebruikt (ook wel de 'Zo lijsten' genoemd). De mentor observeert de kinderen vanaf 2 jaar op de volgende momenten: 26, 32, 38 en 44 maanden.

Als er bijzonderheden worden gesignaleerd wordt de werkinstructie "Signaleren & registreren van kinderen met opvallend gedrag/ontwikkeling" gevolgd.

In overleg met naaste collega's, ouders, pedagogisch coach en het consultatiebureau wordt er gekeken welk ontwikkelingsgebied extra stimulering nodig heeft. Er wordt met de pedagogisch coach gekeken welke activiteiten er op de groep worden aangeboden om de achterstand in te halen. De activiteiten die met de VVE kinderen worden gedaan worden geregistreerd (kort en bondig). Aan de hand van de observaties en de registratie van de activiteiten wordt gekeken welke groei het kind maakt of waar het blijft stil staan in de ontwikkeling.

Wanneer kinderen met vier jaar de overstap naar de basisschool maken wordt het formulier "overdracht van Simba naar de basisschool" ingevuld en na toestemming van ouders de 44 Simba, VE beleidsplan 2025, versie 1.18, februari 2026

maanden observatie verstuurd naar school. Hierna volgt korte (eventueel telefonische) mondelinge overdracht naar school. Als er zorgen zijn (geweest) rond een peuter, vindt er een persoonlijke (warme) overdracht plaats. Hierin worden de handelingen en ontwikkelingen rond de peuter besproken. Indien gewenst komt de kwaliteitscoördinator (voorheen IB'er) van de betreffende basisschool op locatie om de peuter te observeren.

Sterk op School

Rond de leeftijd van 3.5 jaar kan er contact worden gezocht met Sterk op School. Dit is een project van het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Westland (SPOW). Sterk op School streeft ernaar om kinderen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs te bieden. Ieder kind dat de overstap naar de basisschool maakt gaat in principe naar het regulier basisonderwijs. Mochten er twijfels zijn of het betreffende kind regulier basisonderwijs kan volgen, of dat er extra ondersteuning nodig is, dan wordt er, in overleg met ouders, contact gezocht met Sterk op School. Zij adviseren ouders over de schoolkeuze van hun kind. Vanuit hier wordt er gekeken of het kind, tussen de 3.5 en 4 jaar, eventuele ondersteuning nodig heeft om een goede start te maken.

Basisscholen in Monster en Poeldijk

Monster

Montessorischool
Willemsschool
De Blinkerd
De Zeester

Poeldijk

Brede school de Westhof
De Nieuwe weg
Openbare Daltonschool Poeldijk

Thematisch werken

Gedurende het jaar wordt er gewerkt met thema's. Vanuit de trainingen van Uk & Puk wordt een themaoverzicht gemaakt waarin de thema's voor het daaropvolgende jaar zijn ingedeeld. Naast de standaard feestdagen en seizoenen wordt er elke zes weken met een ander thema van Uk & Puk gewerkt. Binnen de dagopvang en peuteropvang volgt na elk thema een 'stopweek' waarin het volgende thema wordt voorbereid. In deze week bieden we VE activiteiten aan die aansluiten op de belevingswereld van het kind.

Vanaf 2025 zijn we gestart met het werken met de vernieuwde materialen van het programma van Uk & Puk. Het VE programma Uk & Puk is vernieuwd met maar liefst 10 nieuwe thema's. Nieuwe inzichten, wetenschappelijk onderzoek en wijzigingen in de landelijke wet- en regelgeving zijn verwerkt in Uk & Puk 2.0. De meest recente aanbodsdoelen van het SLO zijn gebruikt, interactievaardigheden zijn in het programma verwerkt en opbrengstgericht werken wordt ingezet.

Tijdens een thema wordt de gehele ontwikkeling van ieder kind gestimuleerd door middel van activiteiten. Er is een themahoek en er worden boekjes bij de bibliotheek gehaald die aansluiten bij het thema dat centraal staat, deze boeken worden zes weken lang herhaald.

Puk thema's

Welkom in onze groep!

In dit thema staat de wenperiode centraal. Kinderen maken kennis met Puk, de pedagogisch medewerkers, elkaar en de dagelijkse routines binnen de groep. Er is aandacht voor regels, gewoontes, afscheid nemen en samen spelen. Het doel is dat kinderen zich veilig, gezien en vertrouwd voelen in de groep.

Puk in het verkeer

Kinderen ontdekken de wereld buiten de opvang en maken kennis met verkeer en vervoer. Ze leren over verschillende voertuigen, verkeersregels en veilig gedrag, zoals oversteken en kijken en luisteren in het verkeer.

Samen feestvieren

Dit thema gaat over feesten, tradities en bijzondere momenten. Kinderen leren dat feesten er verschillend uit kunnen zien en dat samen vieren leuk is. Er is aandacht voor muziek, versieren, samen eten en emoties zoals blij zijn en trots zijn.

Groeien en bloeien

Binnen dit thema staat groeien en bloeien van de natuur centraal. Ze ontdekken spelenderwijs de natuur, zaaien zelf plantjes en werken in de tuin. De kinderen ontdekken samen met Puk wat er allemaal groeit en bloeit in de natuur en wat daar voor nodig is.

Kijk mij eens!

Dit thema richt zich op zelfbeeld en zelfvertrouwen. Kinderen ontdekken wie ze zijn, wat ze kunnen en wat hen uniek maakt. Er is aandacht voor emoties, talenten en jezelf laten zien. Kinderen leren gevoelens benoemen en respectvol omgaan met elkaar.

Kom bij mij thuis

Kinderen praten over hun gezin en familie. Ze leren dat gezinnen er verschillend uitzien en dat iedereen een eigen huis heeft waar hij of zij zich thuis voelt. Ook bekijken we met elkaar hoe verschillende huizen er uit zien en wie er allemaal wonen.

Smakelijk eten

In dit thema staat eten en drinken centraal. Kinderen leren verschillende smaken kennen en oefenen met tafelgewoontes. Er is aandacht voor gezond eten, samen eten en zintuiglijke ervaringen zoals proeven, ruiken en voelen.

Puk helpt op de boerderij

Kinderen maken kennis met het boerderijleven en dieren. Ze leren over verschillende dieren, hun geluiden, verzorging en leefomgeving. Het thema sluit goed aan bij spel, fantasie en natuurbeleving.

We gaan op avontuur

Dit thema stimuleert ontdekken, fantasie en nieuwsgierigheid. Kinderen gaan op avontuur in hun spel, leren nieuwe plekken kennen en durven nieuwe dingen te proberen. Er is ruimte voor verhalen, rollenspel en samen ontdekken, passend bij de belevingswereld van jonge kinderen.

Fit met Puk

Bewegen en gezondheid staan centraal in dit thema. Kinderen leren wat hun lichaam kan, waarom bewegen belangrijk is en hoe je goed voor jezelf zorgt. Er is veel aandacht voor motorische ontwikkeling, samen bewegen en plezier hebben in actief bezig zijn.

Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid is een belangrijke voorwaarde voor het slagen van een VVE programma. Op verschillende manieren informeren we ouders en proberen we hen te betrekken bij een (nieuw) thema.

- Tijdens de **overdracht** brengen we ouders op de hoogte van het thema dat centraal staat en vertellen we hen welke (extra) activiteiten er zijn uitgevoerd.
- Aan het begin van een nieuw thema worden de ouders via een **themabrief** op de hoogte gesteld van het nieuwe thema. In de themabrief staan suggesties voor de ouders om activiteiten, die aansluiten bij het thema, ook thuis aan te bieden. Alle ouders van de opvang krijgen de themabrief gemaild, de doelgroepkinderen krijgen de brief op papier mee naar huis.
- Tussentijds bespreken we met ouders hoe het met (de ontwikkeling van) hun kind gaat. De mentor nodigt de ouders uit voor een **10-minuten gesprek** na het moment van observeren.
- 6 keer per jaar organiseren we **ouderbijeenkomsten** gericht op het thema dat centraal staat op de groep of een specifiek ontwikkelingsgebied of we brengen samen met de ouders een bezoek aan de bibliotheek.
- Ieder kind met een VE verklaring krijgt een **huisbezoek** aangeboden. De pedagogisch professional bij voorkeur de mentor, of de VE coach, gaat thuis op bezoek om nader kennis te maken.

Deskundigheid

Pedagogisch professionals die werkzaam zijn op (VE) groepen beschikken, naast een beroepsopleiding voor dagopvang, over een bewijs dat met gunstig gevolg scholing is afgerond specifiek gericht op het vroegtijdig bestrijden van achterstanden bij jonge kinderen of het werken met voor- en voerschoolse educatieprogramma's.

Daarnaast is er de overgangsregeling die de inzet van pedagogisch professionals mogelijk maken die bezig zijn met deze specifieke VE scholing. Deze pm'ers mogen alleen worden ingezet naast een volledig geschoolde VE beroepskracht en:

- mogen niet eerder zijn ingeschreven voor dergelijke scholing,
- moeten beschikken over de 3F taaleis
- de periode mag niet langer duren dan 3 maanden voor de aanvang van de scholing begint en maximaal twee jaar na aanvang van de scholing.

Deze regeling staat beschreven in: *Besluit van 23 januari 2019 tot wijziging van het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie in verband met het invoeren van een regeling voor zij-instromers in de voorschoolse educatie.*

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2019-34.html>

- Op het moment dat er geen VE aanbod is, hoeft niet te worden voldaan aan de VE voorwaarden (beroepskwalificatie).

VE beleid: evaluatie & nieuwe doelstellingen

Evaluatie

Halfjaarlijks (in juni en december) wordt het beleidsplan VE en de inzet van de VE coach geëvalueerd. Er wordt gewerkt met SMART doelen de plan-do-check-act cyclus. Duidelijk moet zijn wat de stand van zaken van de gestelde doelen is, of ze zijn behaald of moeten worden bijgesteld. De VE coach doet hiervan de verslaglegging. Zie document 'Evaluatie VE beleidsplan en verantwoording VE coach'.

Training Uk & Puk

Binnen de organisatie werken we met het educatieve programma Uk & Puk. Het grootste deel van onze pedagogisch professionals heeft de training Uk & Puk gevolgd. Begin 2026 start er een nieuwe trainingsgroep voor het volgen van het volledige trainingstraject van Uk & Puk.

We besteden structureel aandacht aan het werken met dit programma en het versterken van de deskundigheid van pedagogisch professional. Dit doen we door het onderwerp te bespreken tijdens groepsbesprekingen, het geven van coaching op de groepen en het vergroten van de deskundigheid door middel van (borgings)trainingen.

Tijdens het trainingstraject worden individueel groepsconsultaties afgenomen. De trainer van de training Uk & Puk observeert de pedagogisch professional op de groep tijdens een activiteit. Dit doet zij door een stukje van de activiteit te filmen met vervolgens een verwerkingsgesprek waarbij er gekeken wordt naar de kwaliteiten van de pedagogisch professionals. Deze worden omgezet naar een coachingsdoel dat ingezet wordt tijdens de werkzaamheden op de groep.

Inhoud basis training

Tijdens de training Uk & Puk maken de pedagogisch professionals kennis met het programma en weten hoe zij hiermee in de praktijk kunnen werken. De training bevat 12 trainingen gericht op het stimuleren van de brede ontwikkeling van het jonge kind:

Training 1: *Introductie van het programma Uk & Puk*

Training 2: *Planning en organisatie*

Training 3: *Interactievaardigheden*

Training 4: *Sociaal-emotionele ontwikkeling*

Training 5: *De spel, speelleeromgeving en themahoeken*

Training 6: *Spraak- en taalontwikkeling*

Training 7: *Motorische en zintuiglijke ontwikkeling*

Training 8: *Kunstzinnige oriëntatie*

Training 9: *Rekenprikkel*

Training 10: *Resultaatgericht werken*

Training 11: *Werken met boeken*

Training 12: *Ouderbetrokkenheid*

Coaching na trainingstraject

Pedagogisch professionals op een VE groep zijn in het bezit van de kennis om ontwikkelingsachterstanden te herkennen en maken gebruik van het protocol hoe ze hierbij moeten handelen en welke vervolgacties er ondernomen worden om de achterstand te verhelpen en de ontwikkeling te stimuleren. In de praktijk worden de pedagogisch professionals bijgestaan door de pedagogisch coaches binnen Simba. Zij begeleiden het proces op de groepen en zorgen voor continuïteit in het aanbieden van ontwikkelingsstimulering. Daarbij worden VE onderwerpen behandeld tijdens groepsbesprekingen en/of teamvergaderingen.

Na/bijbscholing

Naast de coaching in de praktijk volgen de professionals 2 borgingstrainingen per jaar. Deze trainingen bestaan met name uit het opfrissen van eerder opgedane kennis en het opdoen van nieuwe kennis bijvoorbeeld n.a.v. nieuwe ontwikkelingen.

Hierbij volgen zij de routeplanner welke vanuit het CED is opgesteld of een thema welke hierbij aansluit. De trainer bepaalt welke twee trainingen er worden aangeboden. Het is ook mogelijk dat op initiatief van de gemeente een (borgings)training wordt aangeboden (denk bijvoorbeeld aan signaleren laaggeletterdheid).

Routeplanner

- A Planning en organisatie
- B Interactievaardigheden
- C Sociaal-emotionele ontwikkeling
- D Spel en hoeken
- E Buitenspel
- F Spaak-taalontwikkeling
- G Motorische en zintuiglijke ontwikkeling
- H Kunstzinnige oriëntatie A: Wat is kunst in het algemeen en wat is het cultureel erfgoed?
- I Kunstzinnige oriëntatie B: Dans, drama, muziek en creatieve verwerking
- J Puk in Peuterstappen hoofdstuk 1: Data
- K Puk in Peuterstappen hoofdstuk 2: Duiden
- L Puk in Peuterstappen hoofdstuk 3: Doelen
- M Puk in Peuterstappen hoofdstuk 4: Doen
- N Opvallend gedrag
- O Ouderbetrokkenheid
- P Executieve functies

Opleidingsplan 2026

Onderstaand opleidingsplan beschrijft hoe binnen onze kinderopvang komend jaar structureel aandacht wordt besteed aan het onderhouden en versterken van kennis en vaardigheden van PP'ers. Het plan sluit aan bij de dagelijkse praktijk en borgt dat deskundigheidsbevordering een vast onderdeel is van ons kwaliteitsbeleid.

Het onderhouden van kennis en vaardigheden vindt plaats via coaching, team- en groepsbesprekingen, scholing, collegiale consultatie en oudergesprekken.

Scholing

In 2026 staan de volgende trainingen gepland om de deskundigheid te bevorderen.

- Start trainingsgroep 11, trainingstraject Uk & Puk (voor nieuwe medewerkers of medewerkers die binnen de VE willen gaan werken)
- Twee borgingstrainingen groep 1 t/m 10. Mogelijke onderwerpen (nog verder uit te werken):
  - C – sociaal-emotionele ontwikkeling (vervolg 'Weerstand bij kinderen en positief grenzen stellen).
  - P – Executieve functies
  - Signaleren laaggeletterdheid (initiatief vanuit Gemeente Westland)

Groepsbesprekingen

Tijdens de groepsbesprekingen, welke één keer in de zes weken worden gehouden, is het werken met Uk & Puk een vast agendapunt. Hierbij worden de volgende onderdelen besproken:

- het activiteitenaanbod per thema;
- de inzet en eventuele aanschaf van nieuwe materialen;
- het registreren van activiteiten en observaties;
- de inrichting van de ruimte passend bij het thema;
- de evaluatie van het thema;
- het vooruitkijken en plannen van komende thema's.

De pedagogisch- of VE-coach begeleidt en coacht de pedagogisch professionals bij het werken met Uk & Puk en ondersteunt bij het verdiepen van de VE-vaardigheden.

Stimuleren van de ontwikkeling van jonge kinderen

(taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling)

Het stimuleren van de brede ontwikkeling van jonge kinderen vormt een belangrijk onderdeel van het dagelijks handelen van de pedagogisch professional. Jaarlijks ontvangt iedere pedagogisch professional minimaal twee coachingmomenten.

Deze coaching vindt plaats in de vorm van Pedagogisch Educatieve Beeldcoaching (PEB), of een individueel coachgesprek met de pedagogisch- of VE-coach.

Tijdens deze coachingmomenten voert de pedagogisch professional een activiteit uit. Samen met de coach wordt teruggekeken naar:

- hoe de ontwikkeling van het kind wordt gestimuleerd;
- welke pedagogische en didactische handelingen zijn ingezet;
- wat de kinderen laten zien en aangeven in hun gedrag en ontwikkeling.

Volgen van de ontwikkeling van peuters en afstemmen van het aanbod

Binnen onze opvang maken wij gebruik van het kindvolgsysteem 'Zo doe ik, zo praat ik, zo beweeg ik en zo reken ik'. Dit systeem ondersteunt het volgen van de ontwikkeling van peuters op meerdere ontwikkelingsgebieden.

De coaches begeleiden pedagogisch professionals bij het invullen van de observatielijsten en kijken mee of dit op een passende en zorgvuldige manier gebeurt. De uitkomsten van de observaties worden besproken tijdens:

- groepsbesprekingen
- mentorgesprekken.

Op onze VE-groepen werken wij opbrengstgericht. De verzamelde observatiegegevens worden gebruikt om het activiteitenaanbod doelgericht af te stemmen op de ontwikkelingsbehoeften van de kinderen. Daarnaast worden er halfjaarlijks groepsdoelen opgesteld, die richting geven aan het pedagogisch en educatief handelen binnen de groep. Op onze VE groepen verdeelt de pedagogisch professional de mentorkinderen half jaarlijks in arrangementen (basis, intensief en verdiept) om differentiatie in het aanbod aan te bieden.

Betrekken van ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van hun kind

Ouderbetrokkenheid is een belangrijk onderdeel van ons pedagogisch beleid. Naast het organiseren van ouderbijeenkomsten en oudergesprekken worden ook de pedagogisch professionals meegenomen hoe zij hun vaardigheden kunnen onderhouden en ontwikkelen.

Tijdens de mentorgesprekken gaat de VE coach in gesprek met de professional om te kijken hoe zij een oudergesprek kan aangaan. We bereiden de gesprekken met elkaar voor en eventueel kan de VE coach ter ondersteuning aanschuiven tijdens het gesprek. Ook wordt een professional ondersteunt om te kijken hoe zij gesprekken met anderstalige ouders aan kan gaan. Na het gesprek wordt er gekeken hoe het gesprek is verlopen en waar er eventuele groei voor de professional zit.

Naast de mentorgesprekken staat het onderwerp 'opvallende kinderen' ook op de agenda van de groepsbesprekingen. Daarbij kijken we met elkaar hoe we vanuit hier de ouderbetrokkenheid kunnen vergroten. We bespreken hoe we ouders kunnen benaderen en welke vragen we kunnen stellen om informatie te verkrijgen over het betreffende kind.

Daarnaast wordt er meegekeken met de huisbezoeken en hoe we deze invullen. Met de pedagogisch professionals wordt vooraf gekeken welke informatie zij meenemen naar een huisbezoek en er wordt besproken hoe zij zich op kunnen stellen en welke vragen ze kunnen stellen. De VE coach kan hier vooraf of tijdens het huisbezoek ondersteunend zijn.

Aansluiting en overgang naar de basisschool

We hechten veel waarde aan een goede aansluiting en een zorgvuldige overgang naar de basisschool. Jaarlijks vinden er gesprekken plaats met de basisscholen in de omgeving, gericht op het versterken van de doorgaande leerlijn. In het kopje 'doorgaande leerlijn en samenwerking' staat per school beschreven waar we met elkaar aan werken.

Dit jaar is er een kwaliteitskaart opgezet welke we breed willen uitzetten naar alle scholen. Deze kwaliteitskaart bevat gezamenlijke afspraken over onder andere:

- intern wennen;
- gezamenlijke activiteiten zoals gymmen;
- 'gluren bij de burens';
- ouderbetrokkenheid;
- voorlezen door de bovenbouw.

De pedagogisch professionals worden in dit onderwerp meegenomen tijdens de groepsbesprekingen. Met elkaar wordt er besproken welke afspraken er met de scholen zijn gemaakt en wat er nodig is om er actie op in te zetten. Hierbij worden de professionals onder andere meegenomen aan de hand van protocollen.

Ook brainstormen we met elkaar tijdens de groepsbesprekingen om te kijken welke ideeën we nog meer hebben voor de samenwerking en doorgaande leerlijn.

Op iedere locatie, welke in een school is gevestigd sluit er ook vaak één pedagogisch professional aan bij een overleg met school. Vooraf bereidt de VE coach het overleg voor samen met de professional. Met elkaar kan er gekeken worden hoe de pedagogisch professional de leerkracht benadert en waar ze tegenaan lopen in het contact.

Inhoudelijke aandachtspunten

Algemeen

Borgen basisaanbod VE in de praktijk.

VE in kleine groepjes gericht op de ontwikkelbehoefte.

Inbreng kwaliteitskaart

Locatie Kabouters Zeester

Intensivering samenwerking

Locatie Hummeloord/ Nieuwe weg

Intensivering samenwerking/doorgaande leerlijn 3+/kleuters Nieuwe Weg en Dalton.

Executieve functies

Locatie Simba Blinkerd

Intensivering samenwerking peuteropvang – kleuters.

Gezamenlijke ouderavond/ Webinar

Locatie Zilvermeeuw

Organiseren ouderavond in samenwerking

Intensivering samenwerking peuteropvang – kleuters.

Begeleiding doelgroepkinderen

Locatie Veiling

Begeleiding doelgroepkinderen

Beleid inzet VE beleidsmedewerker/coach

Binnen Simba/Kabouters werken we (sinds 2022), met behulp van een VE beleidsmedewerker/coach (hierna VE coach genoemd), aan het verhogen van de kwaliteit van de voorschoolse educatie (VE).

De VE coach ontwikkelt en implementeert het VE beleid en zorgt voor de (VE) coaching van de pedagogisch professionals op de groep. Bij het ontwikkelen van beleid gaat het bijvoorbeeld om het VE programma, de pedagogisch educatieve omgeving, opbrengstgericht werken, doorgaande leerlijn en ouderbetrokkenheid. De pedagogisch professionals worden door de VE coach ondersteund bij het uitvoeren van de verschillende onderdelen van het VE beleid. De VE coach speelt ook een rol bij het ondersteunen van de pedagogisch professionals in het begeleiden van kinderen met een ontwikkelbehoefte.

VE zit al een aantal jaren verweven in de werkwijze van onze kinderopvang en peuteropvang (voormalige peuterspeelzaal). Pedagogisch professionals zijn getraind om VE in de praktijk aan te bieden en er wordt al langere tijd door middel van coaching gewerkt aan de kwaliteit hiervan. Met behulp van een VE coach wordt hier intensiever op ingezet.

In de taakomschrijving hieronder staat beschreven voor welke taken een VE coach verantwoordelijk is met daarbij een verdere toelichting.

De VE coach:

- geeft een impuls aan de VE kwaliteit binnen de opvang.
- ontwikkelt en implementeert het VE beleid en/of zorgt voor de coaching van de pedagogisch professionals op het gebied van VE.
- draagt direct en indirect bij aan het neerzetten van een pedagogisch educatieve omgeving waarin kinderen met een (risico op) achterstanden zo goed mogelijk worden voorbereid op de basisschool.
- levert expliciet een bijdrage aan het opbrengstgericht werken, maar ook aan de kwaliteit van de uitvoering van VE in brede zin. Denk hierbij onder andere aan ondersteuning bij het uitvoeren van het VE programma op de groep, de registratie en verslaglegging en de inrichting van de ruimte.
- coacht en begeleidt de pedagogisch professionals bij het werken met het kindvolgsysteem, het maken van de analyses en het bieden van een passend aanbod.
- Ondersteunt pedagogisch professionals in het begeleiden van kinderen met een ontwikkelbehoefte.
- Stuurt het stimuleren van ouderbetrokkenheid op de groepen.
- Werkt in samenwerking met scholen aan een doorgaande leerlijn.
- Onderhoudt contacten met externe partners als de logopedist, JGZ, SKT, Integrale Vroeghulp en/of Sterk op School.

VE kwaliteit binnen de opvang

De VE coach begeleidt en bewaakt de kwaliteit van VE binnen de opvang. Dit doet zij door de pedagogisch professionals te coachen door middel van coaching on the job en het bekijken van videobeelden. Dit kan één op één of in teamverband zijn. Er wordt regelmatig gekeken of er een hulpvraag vanaf de werkvloer is en of de invulling van VE op de juiste manier wordt aangeboden. Zij signaleert knelpunten en kijkt waar er verbetertrajecten nodig zijn.

Implementatie beleid

De VE coach denkt en schrijft mee aan de invulling van beleid gericht op VE. Daarbij coördineert zij processen, werkwijzen en implementatie voortvloeiend uit het pedagogisch beleid en bewaakt de continuïteit hiervan.

Educatieve kwaliteit

Eén van de belangrijkste rollen van de VE coach is het verbeteren van de educatieve kwaliteit in de voorschoolse educatie. De nadruk ligt hierbij op de dynamiek in de groep en op het individuele kind. Daarbij houdt de VE coach onderstaande onderwerpen als basis, welke van groot belang zijn:

- Emotionele kwaliteit op de groep.
Er wordt gekeken of kinderen zich veilig en vertrouwd voelen en of er een goede relatie is met de pedagogisch professional.
- Het werken in kleine groepen.
Een taal leer je door te oefenen. Om dit te bereiken moeten kinderen zelf veel leren praten en hier ook de ruimte voor krijgen. Onderzoek laat zien dat kinderen sneller ontwikkelen in kleine groepen waarin zij meer aan het woord zijn. Op deze manier is er ook meer ruimte voor interactie.
- Meespelen.
Tijdens het speelmoment kan de pedagogisch professional al kindvolgend meespelen in de hoeken. Het kind wordt op dit moment niet geheel vrij gelaten tijdens het spel maar wordt begeleid door de pedagogisch professional. Dit kan door bijvoorbeeld materialen toe te voegen of net dat zetje te geven in de fantasie en het spel op deze manier te verrijken.
- In gesprek met de ouder.
Tot slot is in gesprek gaan met de ouders van groot belang. Wat doen zij thuis en wat wordt er op de groep aangeboden?

Educatief programma

Binnen de organisatie wordt er gewerkt met het VE programma Uk & Puk. De VE coach monitort met regelmaat of er met het programma volgens de juiste richtlijnen wordt gewerkt. Zo worden er vanuit het VE programma dagelijks educatieve activiteiten aangeboden, worden deze geregistreerd en wordt er gewerkt met verschillende thema's welke aansluiten bij de beleavingswereld van de kinderen. Met de VE- en pedagogisch coach worden er doelen opgesteld aan de hand van het werken met het programma en de jaarlijks terugkerende borgingstrainingen.

Educatieve omgeving

Samen met de pedagogisch professionals bewaakt de VE coach de omgeving waarin de kinderen spelend leren. Samen met hen kijkt zij of de omgeving zo is ingericht dat het alle ontwikkelingsgebieden stimuleert. Daarbij wordt er gekeken of de omgeving uitdagend genoeg is en kinderen met (risico op) achterstanden stimuleert om zich te kunnen ontwikkelen. Vanuit Uk & Puk worden de eisen voor een rijke speelleeromgeving gevolgd, zo wordt er bijvoorbeeld gemonitord of er verschillende (thema)hoeken aanwezig zijn en of de omgeving uitdaagt tot het bevorderen van zelfstandigheid.

Opbrengstgericht werken

De VE coach evalueert met regelmaat of het werken met het VE programma op de juiste manier wordt aangeboden. Daarbij wordt er gekeken naar de manier van opbrengstgericht werken. Kinderen met een ontwikkelbehoefte bespreekt zij met de mentor van het kind en er wordt gekeken welke begeleiding er ingezet kan worden om het kind in ontwikkeling te zetten. Daarbij wordt er naar het groepsproces gekeken en op welke manier de kinderen worden voorbereid op de overgang naar de basisschool. Ook kan er gekeken worden naar groepsdoelen. Deze doelen kunnen uit de observaties worden gehaald.

Begeleiding bij het kindvolgsysteem

De VE coach bespreekt de uitkomsten van de observaties van de mentorkinderen samen met de pedagogisch professionals tijdens een groepsoverleg of tijdens een mentorgesprek. Zij kan worden ingezet op de groep om een kind met een ontwikkelbehoefte te observeren aan de hand van pedagogisch educatief beeldcoaching of een observatie tijdens een speelmoment op de groep.

Ondersteuning bij kinderen met een ontwikkelbehoefte

De VE coach bespreekt de voortgang van kinderen met een ontwikkelbehoefte tijdens de mentorgesprekken, samen met de pedagogisch professionals kijkt zij wat er op de groep wordt aangeboden aan stimulerende activiteiten en geeft zij advies welke stappen er genomen kunnen worden. Wanneer kinderen rond de 3 jaar zijn adviseert zij om eventuele externe hulp in te schakelen. Zij kan de pedagogisch professionals hierbij helpen door dit op te zetten en verdere contacten met ouders en externe partijen te onderhouden.

Ouderbetrokkenheid

De VE coach organiseert ouderbijeenkomsten voor ouders van kinderen met een ontwikkelbehoefte. Samen met de pedagogisch professional bereidt zij de bijeenkomsten voor. Daarbij kan zij ondersteunend zijn in het contact met ouders en eventuele lastige oudergesprekken. Zij kan de pedagogisch professionals hier van te voren op coachen of kan bij het gesprek aanwezig zijn. Daarnaast denkt de VE coach mee over de invulling van ouderavonden en helpt bij de organisatie en uitvoering hiervan.

Samenwerking en doorgaande leerlijn

Samen met de pedagogisch coach onderhoudt de VE coach het contact met basisscholen en voert gesprekken over een doorgaande leerlijn. Per school bekijkt zij en overlegt zij met de intern begeleider en leerkrachten over de verschillende onderwerpen per school bij een doorgaande leerlijn. Zij coacht de pedagogisch professionals op de groepen in het werken aan deze doorgaande leerlijn en de kinderen op deze manier zo goed mogelijk voor te bereiden op de basisschool en de overstap daarbij.

Contact met externe partijen

Regelmatig legt de VE coach contact met externe partners als de logopedist, JGZ, SKT, Integrale Vroeghulp en/of Sterk op School. Zij nodigt pedagogisch professionals uit ook deel te nemen aan gesprekken en ondersteunt hen of ouders wanneer er een aanmelding gedaan moet worden bij één van de externe partners.

Inzet VE beleidsmedewerker/VE coach

Aantal uren

Het aantal uren dat een VE coach wordt ingezet, is aanvullend op het aantal uren van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach vanuit de Wet IKK. De berekening is minimaal tien uur per doelgroeppeuter per jaar (telling per 1 januari), gerekend per kindercentrum.

Een belangrijk verschil tussen IKK en VE: IKK richt zich met name op de pedagogische kwaliteit, VE richt zich sterk op de educatieve kwaliteit en daarmee samenhangend het doelgericht werken. De VE coach focust zich op de plus die VE vraagt bovenop de 'basis' kwaliteit.

Het aantal uren dat een VE coach wordt ingezet is afhankelijk van het aantal kinderen met een VE indicatie (rekenregel 10 uur per VE kind per jaar, telling januari). De werkzaamheden van de VE coach zijn niet één op één zijn terug te brengen op 10 uur per doelgroepkind. De voorgeschreven uren per locatie mogen naar eigen inzicht worden ingezet, zolang de inzet gericht is op kwaliteitsverbetering van de beroepskrachten en het aanbod van de VE op de groepen waar VE kinderen aan deelnemen.

Het is mogelijk te kiezen voor een VE coach per groep, locatie, organisatie. Binnen Simba/Kabouters worden de VE coach uren verdeeld over de hiervoor beschikbare medewerkers.

Inzet VE coach 2026

Aantal VE (doelgroep)kinderen januari 2026*

VE locatie	aantal doelgroepk	uren per jaar	Week /40
Kabouters Zeester (1 groep)	6	60	1,50
Kabouters Hummeloord (1 groep)	5	50	1,25
PO Blinkerd (1 groep)	8	80	2
Dagopvang Veiling Simba	1	10	0,25
Dagopvang Zilvermeeuw Simba	1	10	0,25
totaal inzet VE coach organisatie breed	21	210	5,25

*Aantal geplaatste kinderen januari/kan afwijken van subsidie aanvraag oktober

Inzetbaar als VE coach

Carola van den Bos, Anneloes Tammes en Chantal Kraak zijn inzetbaar als VE coach. Carola is VE beleidsmedewerker/coach naast haar rol als Uk en Puk trainer en IKK pedagogisch coach van de VE peutergroepen. Zij kan werkzaamheden uitzetten bij haar collega VE coaches door middel van een onderlinge taakverdeling waarbij de inzet van uren wordt afgestemd.

De VE coach wordt aangestuurd door en legt verantwoording af aan de adjunct-directeur. De adjunct-directeur neemt deel aan het VE overleg met de gemeente.

Doelen 2026

Algemeen

- De VE coach werkt de doelen (in overleg met de pm'ers en IKK pedagogisch coach) (SMART) uit.
- Er wordt extra aandacht geschonken aan de *plan-do-check-act methode* om duidelijke verbeterstappen te kunnen zetten en de kwaliteitsdoelen te behalen.
- Kwartaal rapportage / verantwoording

Dagopvang en peuteropvang

- Motorische ontwikkeling.
We kijken op de groepen bewust naar de stimulering van de motorische ontwikkeling door het dagelijks aanbieden van verschillende activiteiten gericht op bijvoorbeeld het stimuleren van rollen, fijne en grove motoriek of actief naar buiten.
- Start nieuwe thema's
We rollen de nieuwe thema's van Uk & Puk 2.0 verder uit. De PP'ers verkennen de thema's en bieden deze aan op de groepen. Er wordt gekeken naar inrichting en eventueel nieuw materiaal.

Peuteropvang

In 2026 werken we met de peuteropvang (Kabouters Hummeloord en Zeester en peuteropvang Blinkerd) aan de volgende doelen:

- Resultaatgericht werken
Uit het digitale observatiesysteem zullen groepsdoelen gehaald worden om de ontwikkeling van de kinderen nog gericht te kunnen stimuleren.
- Vergroten van de ouderbetrokkenheid
We vergroten de ouderbetrokkenheid door ouderbijeenkomsten te organiseren, ouder-kindmomenten aan te bieden en ouders weer de groep op te halen tijdens brengmomenten.
- Huisbezoeken
We plannen de huisbezoeken in bij kinderen met een VE verklaring.

Doorgaande leerlijn en samenwerking

In 2026 is ons doel om de samenwerking met scholen te intensiveren op het gebied van de doorgaande leerlijn. Per school kan het doel verschillen.

- *Basisschool de Dalton (Poeldijk)*
In 2026 zetten we de samenwerking met basisschool de Dalton voort. Kinderen uit de bovenbouwklassen komen wekelijks bij de peuteropvang voorlezen. We bespreken doelgroepkinderen met de IB'er en kleuterleerkracht. We presenteren de kwaliteitskaart en passen deze aan naar de wensen van de school.
- *Basisschool de Nieuwe weg (Poeldijk)*
Samen met de Nieuwe weg pakken we de samenwerking van 2025 door in 2026. De kinderen van de dagopvang draaien op verschillende momenten mee met het dagritme van school. We blijven steeds meer toe werken naar de nieuwbouwlocatie. Zo werken we de visie op het peuter/kleuter onderwijs steeds verder uit. We presenteren de kwaliteitskaart en passen deze aan naar de wensen van de school.
- *Basisschool de Blinkerd (Monster)*
Het project 'Kinderopvang als vind- en werkplaats' krijgt een vervolg. De kwaliteitskaart, welke vanuit het project is opgezet, wordt gedeeld met de PP'ers en samen met de leerkrachten maken we een planning en voeren we de gemaakte afspraken uit. Daarbij wordt er gekeken naar een gezamenlijke ouderavond in de

vorm van een Webinar of bijeenkomst.

- *Basisschool de Zeester (Monster)*

Met basisschool de Zeester willen we in 2026 de samenwerking op de doorgaande leerlijn verder oppakken. In het eerste kwartaal zal er daarom een overleg ingepland worden. We presenteren de kwaliteitskaart en passen deze aan naar de wensen van de school.

- *Basisschool de Zilvermeeuw (Monster)*

De samenwerking met de Willemsschool zal in 2026 voort gezet worden. De jongste kleuters en oudste peuters vinden elkaar regelmatig. De kwaliteitscoördinator verzorgt korte activiteiten aan de 3+ groep.

De kinderen van de peutergroepen kunnen wennen onder dagopvangtijd. De pedagogisch professionals halen de kinderen weer op na een wenoctend. We presenteren de kwaliteitskaart en passen deze aan naar de wensen van de school. Daarnaast wordt er ook gekeken naar een gezamenlijke ouderavond voor ouders van peuters en kleuters.

Bijlage I: Toelichting aanbod 960 uur

Peuteropvang 40 weken open, 4 uur VE aanbod per dag

Als een kind tussen 2,5 en 4 jaar start en eindigt met 4 dagdelen per week, maakt dit in 1,5 jaar 960 uur. Een kind kan bijvoorbeeld ook bij 2,5 jaar starten met 3 dagdelen, met de 3^e verjaardag verhogen naar 4 dagdelen en bij 3,5 jaar verhogen naar 5 dagdelen per week waarmee ook een aanbod van 960 uur ontstaat.

Voorbeeld dagdelen 4 uur, opbouw van 3 naar 5

leeftijd	Dagdelen 4 uur	Uren per week	weken	uren
2,5 – 3 jaar	3	12	20	240
3 – 3,5 jaar	4	16	20	320
3,5 – 4 jaar	5	20	20	400
totaal				960

VE aanbod VE groep dagopvang

Groepen 52 weken geopend Aanbod:	Groepen 4 dagen open	Groepen 5 dagen open
VE per jaar	46 weken (niet in zomervakantie)	46 weken (niet in zomervakantie)
VE per dag	5 (9-12 en 15-17 uur)	5 (9-12 en 15-17 uur)
VE per week	20 uur	25 uur
VE per jaar	20 x 46 weken = 920 uur	25 x 46 weken = 1150
VE per half jaar	20 x 23 weken = 460 uur	25 x 23 weken = 575 uur
Aanbod tussen 2,5 en 4 jaar	1380 uur	1725 uur